

ECHO

KWARTALNIK ŚPIEWACZY.

Organ Związku Polskich Chórów w Czechosłowacji.

Pieśń wlewa w piersi śmiałość, moc . . .

Pieśń ukołysze w ciężką noc . . .

Po zgonie Pierwszego Marszałka Polski † Józefa Piłsudskiego.

Jeżeli wieczną pamięć i wdzięczność ślubował naród polski swemu Wskrzesicielowi, to każde wspomnienie pośmiertne będzie tej wiecznotrwałości jakby widowym znakiem. Śpiewactwo polskie w Czechosłowacji, zrzeszone w Związku Polskich Chórów złożyło Wielkiemu Zmarłemu dowody hołdu i należynej czci w tych licznych akademjach żałobnych, urządzanych po naszych wsiach, miasteczkach i miastach. Wszędzie tam, gdzie istnieją chóry, wystąpiły one z pieśniami żałobnymi, dorzucając do programów jeden, dwa, lub nawet więcej punktów, wnosząc do tych nad wyraz smutnych uroczystości nastroj bolesny, poważny i składając w darze Miłośnikowi Pierwszej Brygady to, czemu poświęcają chóry cały swój trud i pracę — pieśń polską, w tym wypadku rzewną, pełną bólu po stracie Najlepszego Syna Narodu Polskiego.

25-letni jubileusz Związku Kół Śpiewackich na Śląsku Opolskim.

Związek Polskich Chórów w Czechosłowacji otrzymał od naszych Rodaków z Niemiec zaproszenie na uroczystość jubileuszową Związku Kół Śpiewackich na Śląsku Opolskim. Związek nasz z wielką przyjemnością skorzystał z tego zaproszenia wysyłając na uroczystość tę swego delegata w osobie p. Karola Dziadury, dyrygenta Chóru Związku Akademików Mniejszości Polskiej w ČSR. „Jedność“, by w imieniu naszej braci śpiewaczej złożyć Rodakom z Niemiec życzenia z okazji tak rzadkiego jubileuszu.

Delegat nasz uczestniczył w nabożeństwie, podczas którego śpiewał chór „Halka“ z Bytomia z towarzyszeniem orkiestry smyczko-

112320/c

wej, w pochodzie, trwającym 2 godziny, oraz w akademji, odbywającej się w wielkiej sali „Strzelnicy“.

Przed rozpoczęciem akademji wszedł na salę konsul generalny Rzeczypospolitej Polskiej pan Samborski. Orkiestra zagrała „Jeszcze Polska“. Prezes Związku Kół Śpiewackich skreślił w przemówieniu historję 25-letniej pracy Związku. Zebrani dowiedzieli się jak to nadludzkim wysiłkiem tworzyli ówcześni działacze polscy tę organizację, rozumiejąc wielkie znaczenie pieśni polskiej dla ludu.

Po przemówieniu prezesa Związku, składały życzenia różne korporacje z Niemiec i z Polski. Pojawienie się naszego delegata na scenie przywitano burzą niemiłkających oklasków, co było wyrazem szczególnej sympatji dla naszego śpiewactwa.

Po przerwie obiadowej stanęły o godzinie 16 chóry w liczbie 32 do konkursu. Mieszanych 26, męskich 6. Jeśli się zważy w jakich warunkach chóry te pracują (jeden dyrygent prowadzi tam często kilka chórów) to trzeba przyznać, że poziom jest wcale dobry. Pierwsze miejsce zdobył chór mieszany „Harmonja“ z Wrocławia. Z chórów męskich pierwszą nagrodę uzyskał chór „Echo“ z Opola. Poza konkursem śpiewały chóry z polskiego Górnego Śląska. Były to chóry, o jakich nam trudno u nas marzyć. Każdy taki chór imponuje i liczbą (przeciętnie przeszło 100 członków) i sztuką śpiewaczą. Na szczególne podkreślenie zasługuje to, że jak w chórach polskich z Niemiec tak i z polskiego Górnego Śląska znaczny procent śpiewaków stanowi starszyna.

Oby poglądy w tym kierunku i u nas się zmieniły! Wszyscy — tak młodzi jak i starsi stańmy w jednym szeregu w służbie dla pieśni polskiej! Polskiej Pieśni Cześć!

(Szczegółowy opis: patrz „Dziennik Polski“ z 5 lipca 1935, I. 78.)

Walne Związku Pol. Chórów w Č. S. R.

Odbyło się dnia 31 marca 1935. Zagaił je pieśnią Chór męski Koła Macierzy z Cz. Cieszyna oraz prezes Związku dyrektor Feliks przemówieniem, w którym wspomniął Zmarłych członków poszczególnych chórów. Między innymi ś. p. Fryderyka Kretschmana, jako wielce zasłużonego członka Związku. Pamięć Zmarłych uczcili obecni przez powstanie.

Jako goście przemawiali p. dyr. Grycz w imieniu śpiewactwa polskiego z za Olzy, oraz p. poseł Junga.

Protokół z ostatniego walnego przyjęto.

Sprawozdania z działalności za ubiegłe dwa lata zdawali: sekretarz p. kier. Kubaczka, dyrygent główny p. dyr. Jeleń, redaktor „Echa“ p. kier. Siwek, w zastępstwie skarbnika p. prof. Dzik.

W dyskusji nad sprawozdaniami wyjaśniono na zapytanie delegata Jadwiszczoka, dlaczego walne zebranie odbywa się dopiero po dwu latach; omawiano kwestję ustępywania starszych z chórów, zaapelowano do zebranych, by zesilali redakcję „Echa“ korespondencjami. Sprawozdawcom przez liczne oklaski wyrażono uznanie i podziękowanie. Dyskusja nad sprawozdaniem skarbnika wyłoniła uchwałę, iż chóry bezwarunkowo muszą spełniać swe obowiązki statutowe, poczem i prof. Pitali jako skarbnikowi, i prof. Dzikowi, jako tymczasowemu referentowi finansowemu w zastępstwie chorego skarbnika wyrażono podziękowanie za skrupulatne sprawowanie agend finansowych.

Za komisję rewizyjną oświadcza prof. Dzik w nieobecności drugiego rewizora p. Ostafina, kier. szkoły w Doubrawie, że zbadano dokładnie wszystkie załączniki, znaleziono wszędzie należytą zgodność, wobec czego komisja stawia wniosek na udzielenie skarbnikowi i Zarządowi absolutorjum, co jednomyślnie uczyniono.

Referaty. Opracowany przez p. kier. Samca referat „O znaczeniu śpiewu jedno- i dwugłosowego, który nie został z braku czasu wygłoszony, opublikuje się w „Echu“. Referat p. profesora Guziura „O pracy w chórach“, również uchwalono drukować.

Nowy statut, odczytany na walnem zatwierdzono.

Wybory: Wniosek Komisji Matki przyjęto bez zmian. W skład nowego Zarządu weszli pp. dyr. Piotr Feliks, prezes, zast. kier. Józef Michejda, sekretarz kier. Paweł Kubaczka, zastępca prof. Józef Dzik, skarbnik naucz. Ferdynand Bystroń, gospodarz naucz. wydź. Paweł Trombik, dyrygent I. w miejsce dyr. Jelenia, który zrzekł się przed wyborami urzędu z powodu nawału pracy prof. Emanuel Guziur, dyr. II. kier. Rudolf Wojnar, dyr. III. kier. Jerzy Samiec, prezes komisji artystycznej dyrektor Jan Jeleń, red. „Echa“ kier. Rud. Siwek. Kooptowani członkowie zarządu: dyr. Zw. Ew. Młodź. kier. Samiec Jerzy, dyr. Kat. Młodź. ks. Karol Maultz. Dyrygentami okręgowymi będą: pp. Sucha — Guziur Emanuel, Bogumin — Pszczółka Paweł, Cz. Cieszyn — Kubica, Frysztat — Kokotek Józef, Jabłonków — Kupka Franciszek, Karwina — Wojnar Rudolf, Orłowa — Hilla Emil, Trzyniec — Chowaniec Franciszek. Do Komisji rewizyjnej weszli: pp. Dr. Bajorek, Karol Marosz, Józef Ostafin.

Wnioski i życzenia. We wnioskach poruszono sprawę organizacji

Zrzeszenia Młodzieży polskiej w Czechosłowacji — referował p. Taraba, sprawę organizacji Kółek Samokształcenia — referował pan Kobiela, sprawę konfiskaty i zakazu śpiewania niektórych naszych pieśni porusza Dr. Bajorek. W sprawie ostatniej przyrzeka prezes Związku interpelować u miarodajnych czynników w celu usunięcia nadużyć.

Na zakończenie odśpiewano pieśń „Choć burza huczy“.

Z posiedzenia Zarządu Związku Polskich Chórów 17 czerwca 1935.

Omawiano: Sprawę zakazu śpiewania niektórych pieśni (postanowiono interwenjować u władz) wygłaszanie referatu o administracji przez dyrygenta głównego, sposób redagowania i wysyłania „Echa“, wizytacje chórów, sposób zaprowadzenia jednolitej administracji, obowiązkowe występy okręgowe, wydawanie pieśni okolicznościowych, kursa dla dyrygentów, oraz program pracy Komisji artystycznej.

Według wywodów prelegenta p. dyr. Jelenia komisja ta zajmie się i przeprowadzi następujące zadania: 1. zbieranie pieśni ludowych i ich harmonizację, 2. wydanie tychże drukiem, 3. urządzenie kursów dla dyrygentów, 4. dostarczanie chóróm rzeczywiście dobrych pieśni, 5. polecenie i podawanie książek, śpiewników i czasopism — założenie biblioteki muzycznej, 6. rozpisywanie corocznie konkursu kompozytorskiego dla tutejszych kompozytorów, 7. odkrywanie dobrych głosów i wprowadzenie ich na estradę, 8. dostarczanie „Echu“ naukowych artykułów, 9. ogłaszanie fachowych krytyk o chórach, śpiewie, kompozycjach. Program ten, wyłuszczone przez przewodniczącego komisji artystycznej uzupełnia pan Trombik życzeniem, by szerzyć między naszymi śpiewakami tak bardzo lubiane przeboje (szlagiery). Wprawdzie do urzeczywistnienia tego punktu programu odnosi się sceptycznie gł. dyrygent, jednakże po dłuższej dyskusji uchwalono już w najbliższym numerze „Echa“ wydrukować tekst jednego jakiegoś przebojowego tanga polskiego, czy podobnego. Wyda się też w niedługiej przyszłości jeden arkusz przebojów polskich jedno i czterogłosowych.

Kącik humoru.

Śpiewak: O, ja mam proszę pani, ucho bardzo muzykalne.
— Żałuję, że pan zamiast gardłem, uchem śpiewać nie może!

Konkurs kompozytorski.

Związek Polskich Chórów rozpiisał konkurs kompozytorski na kantatę na chór mieszany do słów Adolfa Fierli na cześć Adama Sikory z okazji 25-letniej rocznicy jego śmierci. Komisja sędziowska w składzie pp. prof. J. Hadyny, J. Gawłasa, Em. Guziura, zebrała się dnia 1 maja b. r. celem rozstrzygnięcia powyższego konkursu. Z pięciu nadesłanych utworów, jedną wyeliminowano z powodu niedotrzymania warunków konkursu (autor podpisał się).

Wynik konkursu:

- I. nagrodę (200 Kcz) Eugenjusz Fierla, Łazy
- II. „ (150 Kcz) Jerzy Samiec, Rzeka
- III. nagrodę (100 Kcz) | K. Lugsch (50 Kcz), Orłowa
(rozdzielono) | Fr. Chowaniec (50 Kcz), Trzyniec.

Uchwalono, ażeby z powodu trudniejszej faktury utworu nagr. I. nagrodą, odśpiewały połączone chóry Zw. P. Ch. na Festynie Macierzy 7 lipca b. r. w Cz. Cieszynie, utwór nagrodzony II. nagrodą. Pierwszy utwór (Eug. Fierli) odśpiewają połączone Chóry na zakończenie konkursu śpiewackiego, który odbędzie się 15 grudnia b. r. w Cz. Cieszynie.

Wiadomości o pracy poszczególnych chórów.

Okręg suski.

Okręgowy dyrygent: Emanuel Guziur.

Zebranie dyrygentów okręgu suskiego odbyło się dnia 23 maja 1935. Z wyjątkiem Z. E. M. w D. Błędowicach, były wszystkie zastąpione. Na zebraniu omówiono i załatwiono szereg spraw organizacyjnych. Uchwalono okręgowy występ chórów dnia 23 czerwca przy jubil. uroczystościach z okazji 60-lecia polskiej szkoły w Szumbarku. Również postanowiono ażeby w dniu 20 czerwca (Boże Ciało) zebrały się wszystkie chóry przy Kościelcu w Cierlicku, gdzie odbędzie się okręgowa próba na wspomniany występ. Następnie wybrano okręgowy zarząd, w skład którego weszli: 1. prezes p. Leon Molenda, dyr. szkoły wydz. G. Sucha; 2. sekretarz p. Józef Jurczek, nauczyciel Szumbark; 3. zast. sekretarza p. J. Jurczkówna, mistrz. ochronki Szumbark; 4. gospodarz: p. Józef Mandrela, nauczyciel wydz. Dolne Błędowice; 5. dyrygent: p. Em. Guziur, prof. Górna Sucha; 6. zast. dyrygenta: p. Rud. Pastuszek, nauczyciel wydział. Górna Sucha. Na kurs kierowników chórowych, który odbędzie się w Polsce, wyznaczono p. naucz. Józ. Mandrelę. Następne zebranie odbędzie się w pierwszej połowie września b. r.

W myśl uchwały zarządu okręgowego, odbył się okręgowy występ w niedzielę 23 czerwca b. r. w Szumbarku, przy uroczystościach 60-letniego jubil. istnienia polskiej szkoły. Połączone chóry okręgu suskiego w liczbie 160 śpiewaków odśpiewały pod batutą okr. dyr. Em. Guziura trzy pieśni: Hymn Raszyka, Pieśń Pol. Zagr. Nowowiejskiego, W naszej wiosce Żukowskiego. Występ ten jest dowodem ofiarności oraz karności naszego śpiewactwa. Naprawdę budujący widok sprawiał „złot“ chórów na Kościelcu w Cierlicku 20 czerwca (Boże Ciało) gdzie odbyła się zapowiedziana próba przed okręg. występem, w Szumbarku. Na wezwanie zebrało się 160 śpiewaków niejeden idąc przeszło 2 godziny piechotą. Czyż nie jest podkreślenia godna uwaga jaka się „wyrwała“ z opodal przypatrującej się grupy czeskiej inteligencji: „sakra, to je skvělá organisace!“ Szumbark to drugi dowód solidarności i karności bractwa śpiewaczego. Kochani śpiewacy! przyjmijcie z tego miejsca słowa gorącego podziękowania i uznania. Niech Wasz przykład pociągnie wszystkich tych, którzy nie posiadają jeszcze ducha solidarności i poczucia karności, a zapłatą Waszą niech będzie uczucie dobrze spełnionego obowiązku.

* * *

Z kółka Śpiewacko Teatraln. Mac. Szk. w Górnej Suchej.

Jak chór mieszany tak i chór męski pracują intensywnie, a co najważniejsze, systematycznie. Poprzednio chór męski organizacyjnie nieco szwankował (frekwencja) co się radykalnie zmieniło z chwilą zaprowadzenia nowej funkcji kierownika chórowego, którą to funkcję, objął dzielny kol. Konczyzna Jan. Z występów za ostatni kwartał należy wymienić występ chóru mieszanego 18 maja b. r. przy żałobnej mszy za duszę ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego, a tego samego dnia występ chóru męskiego oraz chóru mieszanego połączonego z chórem Zw. Ew. Mł. w Średniej Suchej (80 śpiewaków) na Akademii żałobnej. Te same chóry wystąpiły na podobnej Akademii urządzonej 20 maja w Średniej Suchej. Potężną manifestacją polskości naszej gminy, był festyn szkolny 2 czerwca, na którym wystąpił również chór, zagajając śpiewem powyższą imprezę. W drugie Zielone Święto urządzono wraz ze Stow. Mł. Kat. oraz P. K. S. „Lechja“ tradycyjne u nas smażenie jajecznicy w lesie. Przy dźwiękach „cygańskiej“ orkiestry bawiono się doskonale, zającąc smaczną jajecznicę. Licznie zebrani obywatele (ale nie koniecznie stojący na „świeczniku“) mieli sposobność być świadkami zdrowej i pożytecznej zabawy młodzieży.

Z inicjatywy Kółka powstał w naszej gminie Komitet Stowarzy-

szeń Młodzieżowych, którego cele i znaczenie jest analogiczne jak u znanego już ruchu młodzieżowego na Śląsku. Jest nadzieja, że na owoce tego ruchu w naszej gminie, nie będzie trzeba długo czekać.

W Boże Ciało wystąpił Chór przy uroczystościach kościelnych, a tego samego dnia urządzono wycieczkę do Cierlicka gdzie odbyła się okręgowa próba chórów na występ w Szumbarku 29 czerwca z okazji 60-letniego jubileuszu polskiej szkoły. W sobotę 22/VI br. urządziło III koło M. Szk. „Sobótki“ przy udziale naszego chóru.

Tak się przedstawia bilans działalności kółka za ostatni kwartał i jest uzasadniona nadzieja, iż tempo pracy się nie zmniejszy, ale raczej zwiększy.

Kronika.

1. Mistrz Ignacy Paderewski wystąpił przed 50 laty poraz pierwszy w sali Resursy Obywatelskiej w Warszawie z własnym koncertem. Na początku swej kariery stojący pianista i kompozytor nie przypuszczał zapewne, do jakiego szczytu sławy dojdzie.

2. Chór katedralny z Poznania wykonał w Warszawie w czasie wielkanocnym pod batutą dra Gieburowskiego kompozycje Pierluigi Palestriny, Vittorio, jakoteż Pękiela, Wacława z Szamotuł. Chór ten zalicza się do najlepszych w Polsce.

3. Znany polski kompozytor i światowej sławy dyrygent filharmonii warszawskiej, Emil Młynarski, zmarł 5-go kwietnia w Warszawie. Jego kompozycję „Mazurek“ odegrał dnia 7 kwietnia b. r. na koncercie gimnazjalnym w Gwarectwie w Dąbrowie uczeń VIII klasy pol. gimn. realn. w Orłowej, Jan Okarma.

4. Koncert Szymanowskiego w Berlinie. W berlińskiej Filharmonii odbył się koncert symfoniczny Karola Szymanowskiego, w którym kompozytor wystąpił jako solista. Zarówno utwory Szymanowskiego jak i jego gra na fortepianie, zdobyły sobie wielkie uznanie publiczności.

5. „Halka“ w Hamburgu. Ogromne sukcesy „Halki“ w Beogradzie, Zurychu i Genewie uitorowały jej drogę do Niemiec. Dnia 10 maja wystawiono ją w Hamburgu.

6. Henryk Sztompka, znany polski pianista, zdobył sobie koncertami w Anglii wielki sukces.

7. Dnia 10 kwietnia b. r. wykonały w Cieszynie (Polska) połączone chóry seminarjum żeńskiego i męskiego z udziałem orkiestry wojskowej oratorjum Beethovena „Chrystus na górze Oliwnej“.

8. Znany czeski kompozytor, dyrektor czeskiego konserwatorium w Pradze Józef Suk, zmarł w czerwcu b. r.

Administracja chórowa.

Objaśnienie celem jednolitego prowadzenia listy frekwencyjnej, oraz dziennika lekcyjnego.

L.	Imię i nazwisko	Głos	1./I.	3./I.	10./I.	13./I.	17./I.	24./I.	30./I.
1.	Wanda Pietraszkówna	s.	.	.	.	—	—	—	.
2.	Natalja Danelówna	s.	.	/	/	—	—	—	—
3.	Marja Zubkówna	a.	—	—	—	.	.	×	.
	i t. d.								

Daty jak występów (czerw. ołówkiem) tak i lekcji, wypisujemy kolejnie po sobie,

obecność: . (ad 1)

nieobecność: / (ad 2)

nieob. uspraw.: × (ad 3)

do dnia wstąpienia: — (ad 3)

od dnia wystąpienia

wzgl. wykreślenia: — (ad 2)

Usprawiedliwienie zalicza się tylko wtedy, jeżeli dyrygent został za-
wiadomiony przed lekcją, w innych wypadkach (nawet zajęcia za-
wodowe) jest nieusprawiedliwione. Jeżeli członek usprawiedliwia
swą nieobecność na dłuższy okres czasu (n. p. 2 miesiące) to w od-
powiednich rubrykach prowadzimy linię poziomą (ad 1.)

L.	Data	Ćwiczone pieśni wzgl. śpiewane na występie	Ilość obecn.	%	Uwagi
1.	1/I.	Zbiór kolęd Wiechowicza (8)	47 24+23	79	Występ chóru w kościele. Głosy po „Sylwestrze” zniszczone
2.	3/I.	Żeleński: Nasza Hanka Chopin: Życzenie	39 18+21	64	Pierwsza lekcja po Świątach: słaba frekwencja i niepunktual- ność (20 min.)
3.	10/I.	Żeleński: Nasza Hanka Surzyński: Dumka	53 25+28	85	Karność dobra, nastój doskonały.
		i t. d.			

Jeżeli jest występ Chóru, to liczbę porządkową zaznaczamy czerwonym ołówkiem.

Uprasza się usilnie, ażeby jak listę frekw. tak i dziennik lekcyjny prowadzono regularnie, a nie odrabiano hurtownie po kilku czy kilkunastu lekcjach. Szczegółowe objaśnienia udzielał główny dyrygent na zebraniach dyrygentów poszcz. okręgów, zaś niniejsze objaśnienia (z konieczności skąpe) są przeznaczone dla tych Chórów, które na skutek niekarności i niesumienności nie były zastąpione na wspomnianych zebraniach.